SOUTUJÄRVIBYGDEN

Soutunytt

Nr 3 - höst 2021

Skaulo | Puoltikasvaara | Neitisuando | Killinge | Moskojärvi | Avvakko

Soutujärvi Hembygdsförening 1998

Soutujärvi Hembygdsblad

Höstfärgerna sprakar!

Hösten är här och kvällarna är återigen mörka. Men visst är det härligt att äntligen få tända ljus på kvällarna och göra upp en eld i kaminen för den extra mysvärmen. För min egen del får snön gärna vänta ett tag med sin ankomst, så vi hinner åka långfärdsskridskor på någon av alla sjöar vi har i bygden.

Nu kan vi se fram emot att få träffas igen när restriktionerna lättar och äntligen kan vi delta i gemensamma aktiviteter. I skrivande stund kan vi dessutom njuta av de vackra höstfärgerna som sprakar i naturen – ut och njut!

//Ann-Marie Mäki, redaktör

Från Soutujärvibygdens Servicekontor

På Servicekontoret erbjuder vi projektstöd, information från Gällivare kommun och besöksinformation gratis.

Här kan du även scanna, laminera samt kopiera och skriva ut dokument mot en liten avgift. Nu erbjuder vi även utökade ekonomitjänster såsom löpande bokföring, årsbokslut och konsultationer.

Vi välkomnar Jonny Lindow Daniels till Servicekontoret! Jonny har börjat jobba i juni och tagit över som ekonom efter Gudrun som gått i pension.

Vi vill även passa på att gratulera vinnaren av ”Byaknölen” – Bart De Roey! Bart presenterade den största härodlade potatisen från Soutujärvibygden som vägde otroliga 555 gram!

Vill du bli medlem i Soutujärvibygden i utveckling ekonomisk förening?

- Medlemsinsats 500 kr (engångsavgift)
- Medlemsavgift 125 kr/år

Hör av dig till oss!
073-806 76 15
info@soutujarvi.se

Jonny Lindow Daniels.

Ni hittar oss en trappa upp i PRO:s lokal Träffpunkten, Bergvägen 10 Skaulo.

Varmt välkommen till oss!

Bart De Roey med sitt vinnande bidrag i ”Byaknölen”.

Projektet Digitala Landsbygder

Digital@ Landsbygder

Projektet Digitala Landsbygder har till syfte att förbättra möjligheterna för aktörer och invånare att leva, bo och verka på Gällivares landsbygder. Målet är att öka den digitala delaktigheten. Alla aktiviteter i projektet är kostnadsfria.

Kurser & föreläsningar
Utöver det befintliga utbudet finns möjligheter att ordna kurser och föreläsningar på Gällivares landsbygder utformade efter era önskemål. Kontakta projektledaren med ditt, din förening eller ditt företags önskemål.

Inom kort kommer information om ”Prova på tillfälle – digitala tjänster & verktyg” samt aktiviteter för föreningar och företag!

Håll utkik på Facebook & hemsidan för att ta del av utbudet!

”Digitala Landsbygder”

Har du frågor eller vill veta mer?
Kontakta projektledaren
ann-marie@soutujarvi.se
073-806 78 97

Ann-Marie Mäki.

Digital rådgivning
Vi erbjuder digital rådgivning på Gällivares landsbygder. Kontakta projektledaren för att boka tid för rådgivning i din bygd eller kom på drop-in på Servicekontoret tisdagar kl 9-12!

PS! På Servicekontoret finns wifi samt datorer och plattor att låna.

Projektet finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling samt Leader polaris.

LEADER

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Europa investerar i landsbygdsområden

Från Gällivare kommun

Gällivare kommun

Monika Nilsson.

Gällivare kommun har en ny landsbygdsutvecklare, Monika Nilsson. Har ni frågor eller vill veta mer om kommunens arbete med landsbygdsutveckling är ni välkomna att kontakta Monika:

0970-81 85 28
monika.nilsson@gallivare.se

Grovsopshämtning från villahushåll och fritidshus

sker endast efter beställning för att minska onödiga transporter, ingår i avfallstaxan

Anmälan skall ske senast 23/9 kl 12.00
på hemsidan www.gellivare.se/grovsopor eller ring växeln 0970-818 000 och meddela var grovsoporna ska hämtas.

Grovsopor är större föremål som; möbler, cyklar, barnvagnar.

Möbler kan lämnas hela även om de består av brännbart och icke brännbart material.

Anmälan skall ske senast 23/9 kl 12.00
OBS! Ställ ut grovsoporna senast måndag hämtningsveckan!
Vecka 39 Hämtning från landsbygden pågår (27/9-1/10)
Vecka 40 Hämtning i tätorterna pågår (4-8/10)

OBS! Använd endast genomskinliga säckar.

Viktigt!
Högst 500 liter eller 4 sopsäckar per villahushåll. Max 15 kg per kolli.

El-, farligt avfall och byggavfall är förbjudet att lägga i grovsoporna! Lämna detta själv till miljöstationen och återvinningscentralen.

Sortering och märkning!

- **Brännbart**, märks med ett X
- **Icke brännbart**, märks med ett I
- **Komposterbart**, märks med ett K och läggs i säck

Märk avfallet tydligt, enklast gör du det med maskeringstejp eller annan tejp.

Samhällsbyggnads- och teknikförvaltningen

Gör en insats för ditt välbefinnande och miljön!

Föreningsprofil – Soutujärvi Fiskevårdsområdesförening

Soutujärvi Fiskevårdsområdesförening startades 2001 just för att kunna sätta mer fokus på fiskevården och sportfisket i bygden.

Genom åren har bland annat lekbotten för harr i Puoltikasjärvi gjorts med lyckat resultat där man kan beskåda harrlek på våren, en ganska välbesökt plats och uppskattad inte bara av folk i bygden. Föreningen har även kört ut lekgrus i sjöar för att försöka få naturlig reproduktion för att slippa kostnaden av att köpa och sätta in sättfisk.

I Marsijärvi har rastplats och stigar runt sjön restaurerats så inte bara sportfiskare ska komma ut lättare och njuta av naturen i Soutujärvibygden. Soutujärvis fiskevatten besöks inte bara av sportfiskare från orten, fiskare från hela landet har kontaktat oss och frågat om fisket efter stor harr och öring i våra vatten, vilket vi ser som ett plus för hela vår bygd!

Vi har även hand om stugor i Puoltikasjärvi och Marsijärvi som har renoverats och är ett populärt tillhåll för turister som stannar till. Och med tiden, när vi fått igång fisket i dom sjöar som prioriteras nu, så kommer vi utöka antalet sjöar där vi ska försöka få rekord-

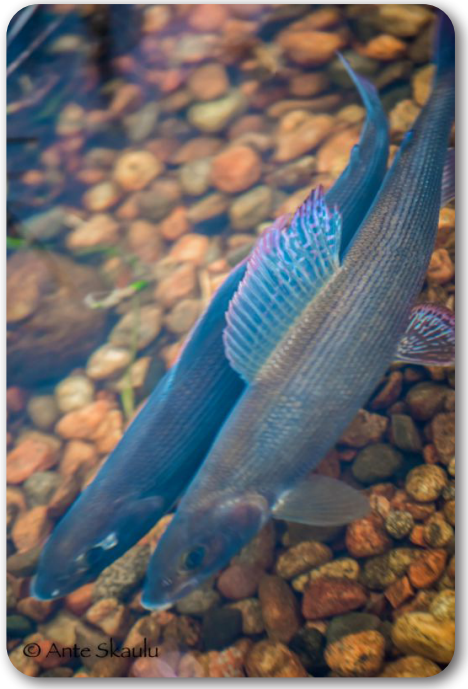

fisk och visa var Soutujärvibygden är på kartan.

Stort tack från Styrelsen till alla er som stödjer våran förening.
Love,Peace och Kokkaffe!

Läs mer & köp fiskekort på:
www.ifiske.se/fiske-soutujarvi.htm

Soutujärvi FVOF

Företagsprofil — Livs Nära Dej

Livs Nära Dej tog över 1 maj efter Dyrlinds och butiken öppnade igen 15 maj 2020, däremellan renoverades lokalerna. Butiken har utöver dagligvaror utökat sortimentet med ”presenthörnan” med ekologiska och lokala produkter, så gott det går, där kunderna bla kan hitta inredningsprodukter, skönhetsvård och lyxigare godis. Hemleverans och brohämtning var koncept som utvecklades under pandemin, men som ska få finnas kvar som en extra service för bygdebor. En annan utveckling är att lanthandeln ska bli digital, man ska kunna handla även när butiken är obemannad. Leverantören har skjutit upp leveransen av systemet pga pandemin, men det är på gång!

Målet är att butiken ska överleva och bära sig själv utan bidrag. Det är viktigt för bygden att butiken lever vidare, det innebär inte bara att vi kan handla mat vi kan även tanka, beställa apoteks- och systemvaror, skicka och ta emot paket och spela! Därför är det så viktigt med en köptrogen kundkrets.

– Förra året gick vi med en liten vinst tack vare flera bidrag. I år står vi mer självständigt, med bara ett litet bidrag, men det ser ändå ut att bli en större vinst i år. Däremot behöver vi renovera taket under hösten som innebär höga kostnader som minskar vinsten. Vi jobbar stenhårt och styrelsen lägger ner mycket ideell tid. Nu har butiken över 300 andelsägare, så det är roligt att många tror på butiken och vill ha den kvar, säger Britt-Inger Lampa, styrelseordförande Livs Nära Dej ekonomisk förening.

För att kunna genomföra takrenoveringen behöver vi fler andelsägare!

Några av Livs Nära Dejs styrelsemedlemmar och personal.

Från skolan

Skolan har börjat läsåret med många dagar utomhus i den härliga hösten. Lagaktiviteter, naturskattjakter, fotouppdrag och blåbärsplockning har vi hunnit med.

Nu i veckan ska vi åka till Marsijärvi, och så deltar vi i Skoljoggen.

Vi deltar också i projektet ”Barn föds inte med fördomar – Catwalk i skolan” med Glada Hudik-teatern. Vi arbetar tillsammans med allas lika värde, att vi alla behövs och att vi inte ska döma någon på förhand. Vi lyfter olikheter, och vad vi kan göra för att motverka fördomar.
Projektet ska mynna ut i att barnen ska göra en god gärning för någon/några. Detta ska dokumenteras och bidragen deltar sedan i en tävling där skolan kan vinna ett besök av Catwalk-gänget!
Mycket spännande – och så, så viktigt!

//Stina Rynbäck

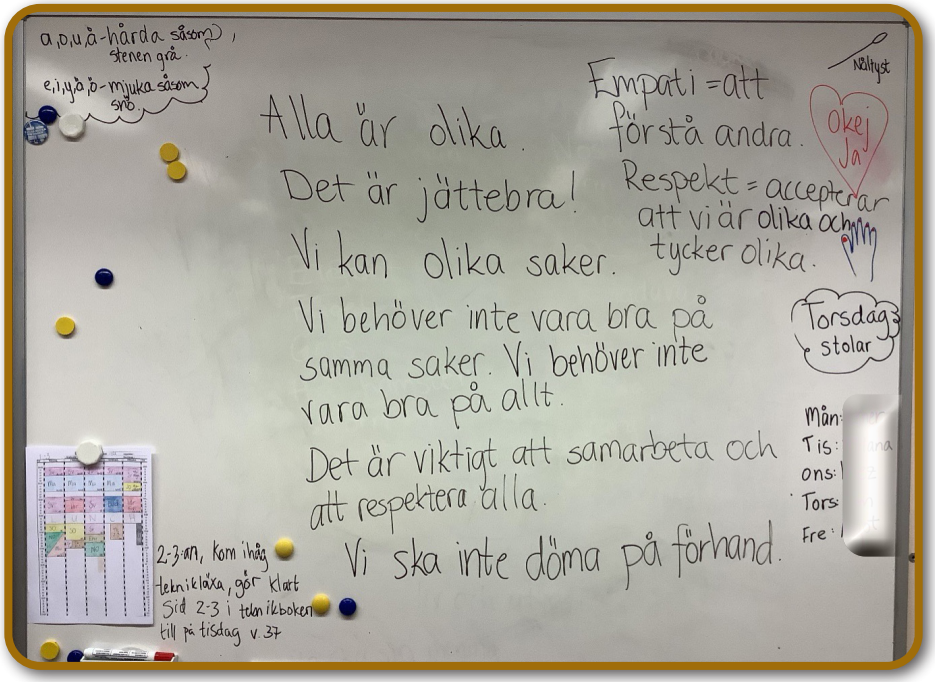

På bilden ser ni anteckningar efter ett arbetspass i Catwalk för förskoleklass och åk 1-3.

Ordförandes sida

Efter en skön varm sommar så kom den till slut – hösten med alla sina färger och förhoppningsvis blå himmel och hög klar luft. Äntligen börjar vi också se ett slut på alla restriktioner – mycket tack vare att de flesta vaccinerat sig. Jag önskar förstås att det vore 100% av Sveriges befolkning som tagit sprutorna...

Jag och antar jag, många med mig också, önskar att aktiviteter kommer igång i föreningarna så vi får möjlighet att ses över en kopp kaffe eller att få lyssna på musiker och berättare mm. I skrivande stund vet vi att vår förening står som värdar då musikgruppen WAO kommer till bygdens Folkets Hus med en alldeles ny föreställning om Ollikainen, den omtalade profilen från Ullatti. Jag hoppas förstås att ni också sett/lyssnat på den, då hembygdsbladet kommer ut.

Jag kan också berätta att delar av styrelsen åker på förbundets årsmöte i Vuollerim 18 september.

Jag blev så glad i somras då jag fick besök av Harrys lillasyster Margith och hennes man Harry och Harry frågar om han kan få berätta om fler upplevelser i vår bygd. Så klart han får...och en av dem får ni läsa lite längre fram. Jag är alldeles säker på att det ute i stugorna också finns berättelser – långa, korta, roliga, mindre roliga och helt vanliga eller ovanliga som skulle kunna berättas. Om du inte vill skriva själv så får du gärna höra av dig så hjälps vi åt. Du berättar och jag försöker skriva ner det du berättar. Välkommen att kontakta mig. Jag får tyvärr ofta höra att ”det är väl inget att berätta” men du ska veta att berättelser från bygden alltid uppskattas.

Vi har inte hunnit ha något styrelsemöte sen vi fick veta att restriktionerna dras tillbaka men vi räknar i alla fall med att ha en julmarknad på kyrkbacken lördag före första advent.

Nu önskar jag er alla en fin höst och kom ihåg – hör av dig och berätta!!

//Siv Dyrander

Soutujärvi Hembygdsblad

Berättelser från bygden

En regnig dag i början av augusti körde jag, tillsammans med mina svägerskor Ruth och Agneta till Moskosel. Där skulle vi sammanstråla med den tredje svägerskan - Margith och hennes man Harry för att sedan besöka Sellebo Trädgård i Moskosel.

Trädgården drivs av deras kusin Majvor och hennes man Lage och vilken upplevelse det blev! När vi startade rundturen var det uppehåll, och vi hann precis gå igenom deras fantastiska anläggning innan regnet kom. Då gick vi in i deras lilla cafè Eugenia som fått namn efter Majvors mamma och svägerskornas faster Eugenia.

Hon hade åkt, från Skaulo till Arvidsjaur för att hälsa på sin äldre syster Aina som i sin tur bott i Arvidsjaur i något år. Eugenia fick jobb som kocka i skogen och träffade då sin blivande man Erik och på den resan blev det...

Agneta och Ruth hade aldrig träffat sina kusiner men stämningen var hjärtlig och frågorna och funderingarna många. I ”Eugenia” bjöds vi på otroligt vackra smörgåsar och då kom också Ingemar, bror till Majvor och den som tillsammans med sin familj bor i hemgården. Resan var lång och vi tillbringade många timmar i bilen och många ämnen avhandlades, bl.a berättade Agneta och Ruth för mig om en resa de gjort med sina föräldrar.

//Siv Dyrander

✹

Ruth Rynbäck och Agneta Eriksson berättar

En sommardag i början av 60-talet skulle vi få göra något som vi aldrig gjort förut. Vi skulle göra en dagsutflykt till Merasjärvi där vår farmor Gemina fötts. Vi har aldrig träffat henne men vår pappa Brynolf ville se sig om i den bygd där hon var född.

De som skulle ta oss med på resan var pappas arbetsgivare Hilmer och hans fru Klara. Klara hade packat en stor picnickorg och vi minns inte riktigt vad den innehöll men mest troligt var det väl smörgåsar och kaffe till de vuxna och saft till oss barn. Vi minns att korgen var stor och vi blev nog

lite imponerade av den för något liknande hade vi aldrig sett. När vi satt ute och fikade fick vi se en ganska stor orm en bit ifrån oss och pappa tog då upp en sten och kastade den mot ormen. Gissa om vi blev förvånade då det visade sig att stenen träffade ormen så den dog.

Hilmer hade en Volvo Duett och vi var fyra barn Frank, Agneta, Ruth och Margith som var med, dessutom våra föräldrar och Hilmer och Klara.

✹

Tjuvrökarens dilemma

En sommardag i sommarstugan ute på udden i Skaulo, på 1960-talet, hade min pappa, Frisörmästaren Helmer Hannu bestämt sig för att sluta röka.

I stugan var vi fyra stycken. Mamma Elmi, farbror Paul, pappa och jag. Paul var en äldre bror till pappa som varken rökte eller snusade. Han hade semester från LKAB i Vitåfors och brukade vistas i stugan med familjen eller tillsamman med mig när föräldrarna var tvungna att jobba.

Ritz var en cigarett förpackad i en vacker mörkröd förpackning om 20 stycken cigaretter utan filter.

På den tiden var det vanligt att både män och kvinnor rökte. Pappa rökte gärna Ritz, kanske inte det vanligaste märket som var John Silver.

Pappa hade under några dagar kämpat med röksuget och allt var i stort sett som vanligt. Ute regnade det och mina toalett-behov krävde ett besök i utedasset. Jag tog på mig pappas slitna, gröna jacka och drog upp dragkedjan. Hoppade i dåtidens ”Foppasandaler” som var ett par gamla gummistövlar som man hade skurit bort själva skaften och endast behållit den del som täckte foten. När jag kom ut sprang jag de 20-tal meter ner till dasset, gjorde

Soutujärvi Hembygdsblad

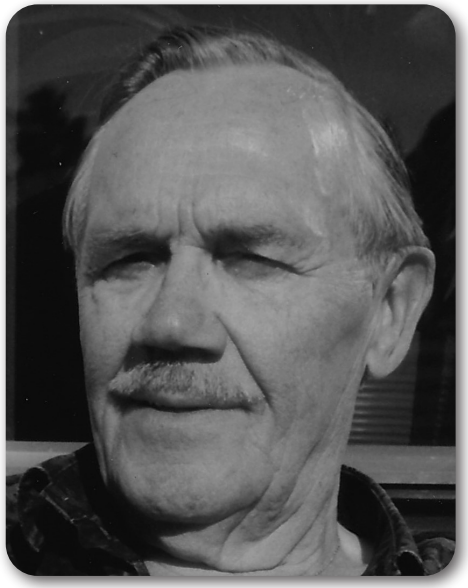

Tjuvrökaren Helmer Hannu.

mina behov och begav mig mot stugan. På väg tillbaka stoppade jag ner mina händer i jackfickorna och känner något obekant, som jag griper tag i. Gissa om jag blev förvånad! I vänster hand ser jag en pipa och i höger hand håller jag en förpackning tobak inlindat i plast och tändstickor.

Efter alla hot och förmaningar jag fått som 13-14 åring av min pappa, att inte börja röka, såg jag minchans att ge tillbaka. Jag stegade självsäkert och med högt buret huvud in genom ytterdörren, utan att ta av mig ytterkläderna. Går fram till min far, i händerna håller jag bevisföremålen, pipan, tobaken och tändstickorna. Jag frågar? Tjuvröker du, för mig! Farsan sneglar skamset på mig och kommenterar inte mitt påstående. Paul och morsan hör konversationen och börjar skratta så att de nästan kissar på sig.

//Harry Hannu

Återigen – har du en berättelse från bygden? Hör av dig!

Soutujärvi Hembygdsförening

Medlemsavgifter 2021

150 kr familjekort
100 kr vuxen
30 kr ungdom till 16 år

Betalas till Sparbanken Nord
clearing nr: 8264-4
kontonr: 994 637 068-2
eller Swisha till: 123 320 12 90

Soutujärvibygden – Bygdehistoria och berättelser

Pälsdjursjakt

Anders Henriksson S (Hirsilantto eller Lantto i dagligt tal) var en av de sista i bygden som hade jakten som en viktig del i sin försörjning. Under vintersäsongen var han ute med sin jaktkamrat Olof (Olli) från Avakko. De levde som trappers, var ute på veckolånga jaktturer i de närbelägna fjällen. Under högsäsongen november - februari då pälsdjuren hade ett fullgott skinn, tog de en del av bytet genom direkt jagande men de använde också giller, snaror, sax och gift som de vittjade med jämna mellanrum. Bytet då det gällde pälsdjur var från varg och allt till hermelin. I jaktsäsongens början var ekorren viktig.
Anders Henrikssons son August Andersson Lantto född 1899, var också en av våra duktiga jägare och var den första i bygden som redan på 1940-talet sköt storvilt som älg.

Boken är författad av Soutujärvibygdens skrivarcirkel: Adolf Orrmalm, Tore Aspebo, Runo Eriksson och Alfred Orrmalm.

Soutujärviboken finns att köpa på Servicekontoret för 250 kr

Stycket om pälsdjursjakt är ett utdrag från boken, sid 17 ”Jakthändelser omkring Soutujärvi”.

Soutunytt
Soutujärvibygden i utveckling, ekonomisk förening
Fack 125
982 04 Skaulo

www.soutujarvi.se
info@soutujarvi.se
073-806 76 15

Redaktör
Ann-Marie Mäki

Redaktion
Siv Dyrander
Stina Rynbäck
Harry Hannu

Upplaga
350 ex

Tryck
Grafex, Malmberget

Utgivningsplan
Fyra gånger per år

Nästa manusstopp
6 december 2021